Day & Date	Part	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 11/05/2018	**I (Fresh / Repeater)**	**Economics – Economics of Gender and Development**	**11.00 AM To 02.00 PM**	**506107**	**100**

Instructions: 1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 6.
2) Q. No. 7 is compulsory.

Q.1 State the importance of women studies. What are the various concepts of women Studies. **20**

Q.2 Discuss the causes of declining sex rations and fertility rates in developing countries with special reference to India. **20**

Q.3 Review the legislations for women's entitlements, protection of property rights and social security. **20**

Q.4 Explain the concept of wage differentials in female activities. Discuss the determinants of wage differentials and consequences. **20**

Q.5 Discuss the impact of technological development and modernization on women's work participation. **20**

Q.6 **Explain :** **20**
a) Collective bargaining and trade unions.
b) Social security and voluntary organizations

Q.7 **Write a short notes: (Any two)** **20**
a) Need for women workers union
b) Role of new technologies for helping women
c) Gender and development indices
d) Measurement of fertility.

Day & Date	Part	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 11/05/2018	I (Fresh / Repeater)	Economics – Economics of Gender and Development	11.00 AM To 02.00 PM	506107	100

Instructions: 1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 6.
2) Q. No. 7 is compulsory.

प्र.1 स्त्री–विषयक अभ्यासाचे महत्व विशद करा. स्त्री–अभ्यासाशी संबंधीत विविध संकल्पना कोणत्या? **20**

प्र.2 भारतासारख्या विकसनशिल देशांतील घटत्या लिंग प्रमाणाच्या व जननक्षमता दराच्या कारणांची चर्चा करा. **20**

प्र.3 स्त्रियांच्या हक्कासाठी असलेल्या कायदेशीर तरतुदी, मालमत्ता अधिकारांचे संरक्षण व सामाजिक सुरक्षितता यांचा आढावा घ्या. **20**

प्र.4 स्त्रियांच्या कार्यातील वेतन भिन्नतेची संकल्पना स्वष्ट करा. वेतन भिन्नतेच्या निर्णायकांची व परिणामांची चर्चा करा. **20**

प्र.5 स्त्रियांच्या कामाच्या सहभागावर प्रभाव टाकणाऱ्या तंत्र विकास व आधुनिकीकरणाची चर्चा करा. **20**

प्र.6 स्पष्ट करा. **20**

अ) सामुदायिक सौदाशक्ती व कामगार संघटना
ब) सामाजिक सुरक्षितता व स्वयंसेवी संघटना

प्र.7 टिपा लिहा.(कोणत्याही दोन) **20**

अ) स्त्री कामगार संघटनांची गरज
ब) स्त्रियांना सहाय्यभूत ठरणाऱ्या नवीन तंत्राची गरज
क) लिंगभाव व विकासाची मानके
ड) जननक्षमतेचे मोजमाप

Day & Date	Part	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 11/05/2018	I (Fresh / Repeater)	Economics – Economics of Gender and Development	11.00 AM To 02.00 PM	506107	100

Instructions: 1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 6.
2) Q. No. 7 is compulsory.

प्र.1 महिला विषयक अध्ययन के महत्व की विवेचना कीजिए। महिलाओ से सम्बधित अध्ययन की विविध अवधारणाए क्या है। **20**

प्र.2 भारत के विशेष सन्दर्भ में गिरते हुए लिंग अनुपात एवं गिरती हुई प्रजननता दर की विवेचना कीजिए। **20**

प्र.3 महिलाओ के अधिकारों, सम्पत्ति अधिकार की सुरक्षा तथा सामाजिक सुरक्षा से सम्बधित कानुनी प्राविधानों का पुर्नमूल्यांकन कीजिए। **20**

प्र.4 महिलाओं के कार्यो के लिए मजदुरी विभेद की अवधारणा की व्याख्या कीजिए। मजदुरी विभेद के निर्धारकों की विवेचना कीजिए तथा उसके क्या परिणाम हुए? **20**

प्र.5 महिलाओ के कार्य में भागीदारी पर तकनीकी विकास तथा आधुनिकीकरण के प्रभाव की विवेचना कीजिए। **20**

प्र.6 **व्याख्या कीजिए**। **20**
अ) श्रम संघ तथा सामुहिक सौदेबाजी
ब) सामाजिक सुरक्षा तथा स्वैच्छिक संगठन

प्र.7 **किन्हीं दो पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए।** **20**
अ) महिला कर्मचारीयों के लिए श्रम संघ की आवश्यकता
ब) महिलाओं की सहायता करने में नवीन तकनिकी की भूमिका
क) लिंग तथा विकास के सुचक
ड) प्रजननता की माप।

Day & Date	Part	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 11/05/2018	I (Fresh / Repeater)	Economics – Economics of Gender and Development	11.00 AM To 02.00 PM	506107	100

Instructions: 1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 6.
2) Q. No. 7 is compulsory.

પ્ર.૧ નારી અભ્યાસનું મહત્વ સમજાવો. નારી અભ્યાસના વિવિધ સિદ્ધાંતો સમજાવો. ૨૦

પ્ર.૨ લિંગદરમાં ઘટાડો અને પ્રજનનદરના ઘટાડાના કારણોની ચર્ચા કરો. વિકાસશીલ દેશો અને ભારતના સંદર્ભમાં મહિલાઓના ઘટતા પ્રમાણની વાસ્તવિકતા સમજાવો. ૨૦

પ્ર.૩ મહિલાઓના હક્કો, સંપત્તિ હક્કોના રક્ષણ અને સામાજિક સુરક્ષા સંબંધી કાયદાઓનું અવલોકન કરો. ૨૦

પ્ર.૪ મહિલાઓના કાર્ય માટે વેતન અસમાનતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. મહિલાઓના અસમાન વેતન માટે કયા પરિબળો જવાબદાર છે અને એના કેવા પરિણામો સ્ત્રીઓને ભોગવવા પડે છે તેની તર્ક બધ્ધ ચર્ચા કરો. ૨૦

પ્ર.૫ મહિલાઓના કાર્ય સહભાગ પર તંત્રજ્ઞાન વિકાસ અને આધુનિકીકરણના અસરની ચર્ચા કરો. ૨૦

પ્ર.૬ સમજાવો- ૨૦
અ) મહિલા સુરક્ષા માટે સામુહિક કરાર અને ટ્રેડયુનિમની આવશ્યકતા
બ) સામાજિક સુરક્ષા અને સ્વયંસેવી સંગઠનોનું મહિલા વિકાસ માટે યોગદાન

પ્ર.૭ કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. ૨૦

અ) મહિલા કામગાર યુનિયનની આવશ્યકતા
બ) મહિલાઓની મદદમાં નવીન તંત્રજ્ઞાન
ક) લિંગભાવ અને વિકાસના નિર્દેશકો
ડ) પ્રજનનદરનું મૂલ્યમાપન